

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” împotriva Societății Comerciale „Netsistem” S.R.L., intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „SDS Ekip”, Societatea cu Răspundere Limitată „Energotehcomplet”, Societatea cu Răspundere Limitată „Kaufland” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2rac-128/23
NR. PIGD 2-21119293-01-2rac-06072023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopiuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

13 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz”.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 09 august 2021 Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” (în continuare „Chișinău-Gaz” S.R.L.) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Netsistem” S.R.L. (în continuare S.C. „Netsistem” S.R.L. cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a relatat că la 10 februarie 2021, pe adresa mun. Chișinău, str. N. Testemițanu 3/18, S.C. „Netsistem” S.R.L., sub conducerea directorului executiv Anatolie Mosorete, în urma efectuării lucrărilor de foraj orizontal, fără solicitarea reprezentantului „Chișinău-Gaz” S.R.L., a deteriorat conducta de gaze subterană, presiune medie, cu diametru- 200 mm.

3. Astfel, acționând în calitate de unitate de distribuție autorizată teritorial, a îndeplinit toate lucrările necesare în vederea restabilirii gazoductului de gaze și reinițierii furnizării gazelor naturale. Despre necesitatea achitării prejudiciului a informat S.C. „Netsistem” S.R.L., scrisoarea fiind recepționată la 01 aprilie 2021. Iar, la 12 aprilie 2021, în adresa sa, a parvenit scrisoarea din partea S.C. „Netsistem” S.R.L. cu informarea operatorului sistemului de distribuție despre respingerea pretenției, cu privire la achitarea prejudiciului cauzat, deși Anatolie Mosorete, în explicația sa scrisă și anexată la materialele cauzei, și-a recunoscut vina și a comunicat că se face responsabil de lucrările menționate.

4. Așadar, în urma acțiunilor ilicite efectuate de S.C. „Netsistem” S.R.L., i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 76 499,62 de lei, iar anumite acțiuni întru achitarea cuantumului prejudiciului nu au fost efectuate până în prezent.

5. De altfel, „Chișinău-Gaz” S.R.L., a susținut că nu a emis permisul de lucru pentru efectuarea lucrărilor de terasament la adresa menționată, motiv pentru care lucrările urmează a fi catalogate drept ilegale, întrucât au fost admise cu încălcarea flagrantă a legislației.

6. Având în vedere cele enunțate și întemeindu-și cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art.776, 858, 901, 1998 din Codul civil,

„Chișinău-Gaz” S.R.L. a solicitat încasarea de la S.C. „Netsistem” S.R.L. a prejudiciului material în sumă de 76499, 62 de lei și a cheltuielilor de judecată în cuantum de 2294, 99 de lei, iar în total suma de 78794, 61 de lei.

7. Prin încheierea protocolară din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, SRL „Energotehcomplet” s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu (f.d.60, Vol.I).

8. Prin încheierea protocolară din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, SRL „SDS Ekip” și „Kaufland” S.R.L. s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii (f.d.95, Vol.I).

9. Prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de „Chișinău-Gaz” S.R.L. S-a încasat de la S.C. „Netsistem” S.R.L. în beneficiul „Chișinău-Gaz” S.R.L. prejudiciul material în mărime de 76499,62 de lei.

S-a încasat de la S.C. „Netsistem” S.R.L. în beneficiul „Chișinău-Gaz” S.R.L. suma de 2294,99 de lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată (f.d. 168; 183-187, Vol. I).

10. La 19 mai 2022, SRL „SDS Ekip”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi a declarat apel împotriva hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de „Chișinău-Gaz” S.R.L. (f.d.179, Vol.).

11. Prin cererea din 01 iulie 2022, SRL „SDS Ekip”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi a solicitat retragerea apelului în temeiul art.374 din Codul de procedură civilă (f.d. 200-202, Vol.I)

12. La 19 mai 2022, S.C. „Netsistem” S.R.L. a declarat apel nemotivat, iar la 14 iulie 2022 a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de „Chișinău-Gaz” S.R.L. (f.d.180-182, 206-209, Vol.I).

13. Prin încheierea din 05 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit SRL „SDS Ekip”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi apelul declarat împotriva hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu toate documentele anexate (f.d.203-204, Vol.I).

14. Prin decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, corectată prin încheierea din 27 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a admis cererea de apel declarată de S.C. „Netsistem” S.R.L.

S-a modificat hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin micșorarea sumelor dispuse spre încasare de la 76499,62 de lei la 29205,29 de lei cu titlu de prejudiciul material și de la 2294,99 de lei la 824 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut (f.d.234-244, Vol.I).

15. Pentru a decide astfel, instanța de apel reieșind din materialele cauzei, a constatat că în temeiul contractului de antrepriză de construcții încheiat între „Kaufland” S.R.L. și S.C. „Netsistem” S.R.L., executantul lucrărilor a intervenit în zona de protecție a rețelei de gaze naturale situată în mun. Chișinău, str. N. Testemițanu 3/18, fără a respecta cerințele de autorizare și coordonare cu operatorul de sistem, „Chișinău-Gaz” S.R.L.. Potrivit celor reținute în actele dosarului și în declarația responsabilului tehnic al executantului, intervențiile au fost realizate fără solicitarea și în absența reprezentantului „Chișinău-Gaz” S.R.L., fapt confirmat și prin documentația tehnică anexată.

16. Instanța de apel a reținut aplicabilitatea și caracterul imperativ al prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1104/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, care reglementează regimul juridic al zonelor de protecție ale rețelelor de gaze naturale. Potrivit punctelor 45 și 49-51 ale Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, executarea lucrărilor în aceste zone este permisă doar în baza unui acord prealabil emis de operatorul de sistem și în prezența acestuia. La caz, S.C. „Netsistem” S.R.L. nu a prezentat nicio probă privind depunerea cererii pentru eliberarea acordului, nici existența unui refuz scris, și nu a demonstrat că ar fi notificat operatorul de sistem, condiții esențiale potrivit punctului 58 din același regulament pentru a putea începe lucrările.

17. Reieșind din această situație de fapt, instanța de apel a concluzionat că sunt întrunite cumulativ condițiile răspunderii civile delictuale, în sensul art. 1998 din Codul civil: fapta ilicită (executarea neautorizată a lucrărilor), vinovăția (neglijența manifestată în raport cu obligațiile legale și contractuale), prejudiciul (deteriorarea conductei și cheltuielile aferente remedierii) și legătura cauzală (raportul direct între acțiunea executantului și prejudiciul produs).

18. Cu toate acestea, instanța de apel a constatat că nu toate sumele solicitate de reclamant sunt dovedite potrivit cerințelor art. 118 și 121 din Codul de procedură civilă. Astfel, au fost excluse din quantumul prejudiciului sumele reprezentând salariile și contribuțiile sociale ale angajaților „Chișinău-Gaz” S.R.L., amortizarea utilajelor, cheltuielile de regie, profitul, serviciile de supraveghere și alte componente accesorii, întrucât nu au fost susținute de probe primare, ci doar de un certificat de calcul intern, fără documente justificative (ex. fluturași de salariu, facturi, devize de lucrări, ordine de plată).

19. Instanța ierarhic inferioară a reținut drept dovedit un prejudiciu real în sumă de 29.205,29 de lei, format din: pierderi de gaze (11.090 lei), livrarea repetată a gazelor (15.615,09 lei), materiale utilizate (1.940,19 lei) și combustibil (560,01 lei). În consecință, suma admisă spre încasare a fost redusă corespunzător.

20. Cu privire la cheltuielile de judecată, instanța de apel a aplicat principiul proporționalității, în conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stabilind că partea reclamantă este îndreptățită la compensarea acestora doar în limita în care cererea a fost admisă. Astfel, din totalul de 2.294,99 de lei solicitat ca taxă de stat, doar 824 de lei au fost acordați cu titlu de cheltuieli de judecată.

21. La 31 mai 2023, „Chișinău-Gaz” S.R.L., a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea din contul S.C. „Netsistem” S.R.L. în beneficiul său a sumei taxei de stat achitate la depunerea recursului în mărime de 1147,47 de lei (f.d.1-4, Vol.II).

22. În motivarea recursului, „Chișinău-Gaz” S.R.L. își exprimă dezacordul față de decizia nr. 2ac-69/2022 din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, opinând că instanța de apel a aplicat și interpretat în mod eronat normele de drept material și procesual, pronunțând o soluție contrară probelor administrate în cauză și prevederilor legale incidente.

23. Or, în prezenta cauză, instanța de apel a procedat la modificarea hotărârii instanței de fond și la micșorarea cuantumului prejudiciului material de la 76.499,62 de lei la 29.205,29 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată de la 2.294,99 de lei la 824 de lei, fără a prezenta o motivare clară, completă și coerentă asupra considerentelor care au fundamentat această soluție.

24. În opinia sa, această abordare contravine în mod direct dispozițiilor art. 241 din Codul de procedură civilă și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră principiul potrivit căruia orice hotărâre judecătorească trebuie motivată, pentru a permite părților să înțeleagă raționamentul instanței și să își poată exercita efectiv dreptul la cale de atac.

25. De altfel, „Chișinău-Gaz” S.R.L. a conchis că hotărârea nr. 2c-359/21 din 20 aprilie 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central a fost legal și temeinic pronunțată, în baza unei analize complete și corecte a probelor administrate, reținând caracterul cert și cuantumul prejudiciului (dovedit prin autorizații, acte de constatare, devize de cheltuieli, calcule detaliate); faptul că prejudiciul a fost efectiv suportat de către „Chișinău-Gaz” S.R.L.; faptul că SRL „Netsistem” nu a contestat prejudiciul în sine, ci doar existența vinovăției, care a fost însă confirmată prin probatoriul administrat.

26. În plus, „Chișinău-Gaz” S.R.L. a susținut că decizia instanței de apel este afectată de lipsa unei motivări adecvate privind excluderea unor componente ale prejudiciului, cum ar fi: salarii, contribuții sociale, cheltuieli de regie, profit etc., nefiind explicat de ce aceste elemente, susținute cu acte contabile și tehnice, au fost respinse, fără o examinare individuală și fără raportare la probele administrate.

27. În opinia recurenteii, această lipsă de motivare echivalează cu o negare a dreptului la un proces echitabil, fiind în contradicție cu jurisprudența constantă a CtEDO (cauza *Hirvisaari c. Finlandei*), care statuează că dreptul de a fi „auzit” implică obligația instanței de a răspunde în mod expres și motivat la argumentele părților, în special la cele esențiale pentru soluționarea cauzei.

28. Prin referința depusă la 16 august 2023, „Kaufland” S.R.L., reprezentată de avocatul Iulian Pașatii a solicitat declararea inadmisibilă, sau respingerea ca neîntemeiată a recursului declarat de „Chișinău-Gaz” S.R.L.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

30. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

31. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

32. Recursul declarat de „Chișinău-Gaz” S.R.L., a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

33. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

34. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

35. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

36. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că „Chișinău-Gaz” S.R.L., s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul la 31 mai 2023. Or, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 20 octombrie 2022, fiind recepționată de „Chișinău-Gaz” S.R.L. la 07 aprilie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la dosar (f.d.252, Vol.II).

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

38. Astfel, procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii acestuia, la caz, 31 mai 2023.

39. Din analiza recursului declarat rezultă că „Chișinău-Gaz” S.R.L. a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată; aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată; aplicarea unei legi care a fost declarată neconstituțională; interpretarea în mod eronat legea, precum și aplicarea în mod eronat a analogiei legii sau analogiei dreptului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 31 mai 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

42. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

43. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

44. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

45. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurantei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

46. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către „Chișinău-Gaz” S.R.L., nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

47. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către „Chișinău-Gaz” S.R.L., ca fiind inadmisibil.

48. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu